

бждатъ повишени — (диезири). Двойният д. = # или Х повишива съ два полутона.

Диерезъ, фр. *dierèse* — терминъ, въведенъ въ музиката отъ французския муз. историкъ Комбардо, за означаване на едно леко ритмично раздѣляне, имащо за цель да се почувствува върното акцентиране на една музикална фраза.

Диесъ ире, лат. *Dies irae* (буквално: „Страшния денъ“, „День на Божия гневъ“) — начални думи на латинската химия за свѣтовния сѫдъ, съставяющъ втората част на „Реквиема“ — католическата заупокойна литургия. Въ „*Missa pro defunctis*“ презъ срѣдновѣковието Д. и. е билъ секвенция (gl. т.).

Дизисъ — *Dis-dis* или *disis* = ре двоенъ диезъ.

Диктовка (музикална) — солфежно упражнение за записване (нотирание) на една мелодия следъ едно или повече слушания. За пръвъ пътъ Д. е въведена презъ 1872 въ Парижката консерватория, а първия учебникъ по нея (на Лавинякъ) е излѣзълъ презъ 1882. Многогласна Д. (за нотиране мелодии на 2, 3, 4 гл.), съ трудни движения на гласовете, е въ връзка не само съ музикалната память и слухъ, но и съ довеждането на последния до степень на абсолютъ. Въ нѣмско, Д. е свързана тѣсно съ слуховите упражнения.

Дилетантъ (отъ ит. *diletare* = обичамъ) — любител на музиката — противоположно на специалист-музикант; лице, което има повърхностни знания и умѣніе въ музиката. Д. наричатъ днесъ и лошия специалист-изпълнител, или компонистъ.

Дилидженца, ит. *diligenza*; старание, сон д. = старателно, прилежно.

Дилудиумъ, лат. *Diludium* — междинна часть.

Дилуендо, лат. *diluendo* = угасващо.

Димиунендо, лат. *diminuendo* = отнимайки, отслабвайки, намалявайки (отъ силата на тона).

Диминуция, лат. *diminution* = „намалявамъ“; 1) при контрапункта — движение въ ноти съ малки грайности; 2) въ формите на полифонич-

ната музика — канонъ и фуга — въвеждане на темата съ намалени нотни стойности.

Димитровъ, Ясенъ — диригентъ и компонистъ, род. 6 ян. 1894 въ Пловдивъ, 1910—15 е ученикъ на Пражката консерватория (Хорникъ — хармония, Иранекъ — пиано, К. Щекеръ — контрапунктъ и формознание, Фр. Спилка — дирижиране и свирене партитури, Вит. Новакъ — свободна композиция), която абсолвира съ симфоничната поема „Хаджи Димитъръ“ (по баладата на Ботевъ), диризирана отъ него на изпитния концертъ; 1916—18 участвува като войникъ въ голѣмата война, следъ свѣршването на която се установява въ София като частенъ учителъ по пиано и теория на музиката. 1920 застава на чело на единъ клавириквартетъ, съ който урежда нѣколко камерни концерти. 1923 постъпва като пом. диригентъ и корепетиторъ въ Българската народна опера въ София, кѫдето работи и до сега, като същевременно 1924—26 е билъ лекторъ по пиано и диригентъ на ученическия оркестър при Държавната музикална академия. 1931 поема ржководството на хоръ „Гусла“ (влизащъ въ С. Н. Х. Б.), въ скоро време го издига на едно значително художествено равнище, и предприема 1932 съ него концертно пътуване въ Италия. Д. е музикантъ съ здрави разбиранія за своето изкуство, а като компонистъ показва голѣмо техническо умѣніе. Освенъ пomenената симфоническа поема „Хаджи Димитъръ“, компониралъ е още симфоничната поема „Цигуларъ кѫща не храни“ — оп. 4 за голѣмъ оркестъръ (изпълнена 1921 съ голѣмъ успѣхъ отъ Шаковата филхармония въ Прага); единъ струненъ квартетъ Е dur — оп. 2; 3 клавири миниатури — оп. 3; 3 пѣсни отъ „Сънъ за щастие“ на П. Славейковъ — за единъ гласъ съ пиано: „И на яве и на сънъ“, „Докле е младостъ“ и „Самотенъ гробъ“ — оп. 5; 2 пѣсни: „Денъ пладнувахъ на полето“ „Зарядъ тебе, друже“ — оп. 6 и хорови пѣсни: „Елка Етрополка“ и „Хороводна китка“ — за мажки хоръ.

Димитровъ, Панайотъ — оперенъ пѣвецъ (лириченъ теноръ), род. 13 дек. 1882 въ Русе, като момче още